

Tudunk élni lehetőségeinkkel

Lippai Pál polgármester újévi köszöntője

Tisztelt szegedi Polgárok,
Kedves Barátaim!

Az új év első napján szeretettel köszöntöm városunk valamennyi polgárát, és az elkövetkezendő hónapokra jó egészséget, békességet és valamennyiük egyéni életében boldogulást kívánok. Egyben szeretném megköszönni a hozzám küldött karácsonyi és újévi jókívánságokat. Magán-személyektől, intézmények vezetőitől, vállalkozóktól és vállalatoktól nagy számban érkeztek hozzám üdvözetek, melyeket ezúton is köszönök. Jólesett figyelmük, és kérem, engedjék meg, hogy ezúton válaszolva kívánjak hasonló jókat.

Az új év elején általában számadást készítnék. Számba vesszük az óév eredményeit és kudarcaikat, és tervet készítnék az új esztendőre. Ugyanígy teszek én is, és szeretnék néhány fontosabb adatot megemlíteni. A város 1992. évi költségvetése meghaladta a 8 milliárd forintot, amely nagyobb volt mint bármikor korábban. A költségvetés 85 százalékát meglévő intézményeink, óvodák, iskolák, kórházak működésére költöttük és a fennmaradó mintegy 15 százalék szolgált csak a felújítások és új beruházások fedezetéül. Ezen belül megkezdődött a harmadik körút Kálvária sgt. és Szabadkai út közti szakaszának kiépítése 250 millió forint költséggel, a kerékpárút-hálózat bővítése mintegy 10 millió forint költséggel. A környezetvédelemmel kapcsolatos további beruházás a több mint 150 millió forint költség-előirányzatú algyői szennyvíztisztító és csatornarendszer, és a város egyéb területein is több mint 100 millió forinttal támogattuk az önkormányzatok, a javaslatok kidolgozói, majd a határozatok végrehajtói azonban a polgármesteri hivatal dolgozói. Azok, akik a hasonló

FOTÓ: ENYEDI ZOLTÁN

házi orvosi alapellátás és a kórházi gépműszer-beszerzés együttes összege is meghaladta a 100 millió forintot. Az év folyamán 3 általános iskolai tornaterem építése folyt, és megindult 4 új középiskolai tornaterem építése. A Francia utcában 30, az Őthalom utcában 32 lakás átadására került sor. A vízműveket majdnem 50, a közlekedési vállalatot több mint 250, a Volán Vállalatot pedig 26 millió forinttal támogattuk. Az év utolsó közgyűlésén döntöttünk 11 új trolibusz vételéről és a szabadtéri nézőterének rekonstrukciójáról.

Úgy gondolom, hogy ezek az eredmények még akkor is figyelemreméltóak, ha a polgárok többet hallanak a szegedi képviselő-testületen belül is meglévő feszültségekről, vitákról, s sokszor méltatlan megnyilatkozásokról. A mindennapi munka közkeletű, a javaslatok kidolgozói, majd a határozatok végrehajtói azonban a polgármesteri hivatal dolgozói. Azok, akik a hasonló

nagyságú városoknál jóval kevesebben, a hasonló önkormányzati hivatalok dolgozóinál jóval alacsonyabb fizetésért sokkal több munkát végeznek el. Munkatársaim megértették, hogy a polgármesteri hivatal Önökért van, Önöknek, szegedi polgároknak kíván segítséget nyújtani. Szeretném, ha bíznának a hivatal dolgozóiban és a kölcsönös segítség alapján munkálkodhatnánk a jövőben is.

A jövőben, amely egyáltalán nem tűnik rózsásnak. Az ország költségvetési hiánya lefaragásának egyik eszköze ugyanis az önkormányzatok költségvetésének szűkítése. Ennek eredményeként 1993-ban összegszerűen is kevesebb pénz áll rendelkezésünkre, mint az előző évben. Az infláció mellett az energia és az élelmiszerek nullkulcsos áfájának megszüntetése valamennyi önkormányzati intézményt sújtja, és több százmillióes többletkiadást eredményez. A bevételi oldalon a város területén 1991-ben begyűjtött személyi jövedelemadónak már nem 50, hanem csak 30 százalékát kapjuk vissza, ami önmagában 660 millió forint kiesést jelent. Egyre magasabb lesz a városban is a munkanélküliek száma, és mind többen maradnak ki a munkanélküli segély folyósíthatóságából. De az árak emelkedése miatt még a munkahellyel rendelkezők nagy részének is csökkenhet az életszínvonal. A legnehezebb helyzetben kétségtelenül a kisnyugdíjasok vannak, akiknek ezúton is üzenem: ne szégyelljenek segélyért a hivatalhoz fordulni, hiszen semmiképpen sem kívánjuk az idei 30 milliós szociális segélyalapot csökkenteni.

Kedves Polgártársaim!

Úgy érzem, nem áltathatjuk magunkat, 1993-ra nem tehetek megalapozatlan optimista jóslatokat, miként egyes felelőtlen politikusok teszik. A választások közeledte még hevesebb politikai harcot sejtet, melyet már napjainkban is tapasztalhatunk. A demokratikus alapintézmények védelme azonban mindannyiunk közös érdeke, és ebben jelentős szerepe van a közvéleménynek is. Biztos vagyok abban, hogy a magyar társadalom, amelynek mi, szegediek is a része vagyunk, nagykorú, és nem igényel apáskodást és direkt irányítást. 1993-ban és azután is el fogjuk dönteni, hogy mi az érdekünk és mit kell tennünk.

Nehezebb körülmények között, de dolgozni fogunk, gyermekeink iskolába járnak, keresztelünk és temetünk, és bízunk abban, hogy a magyar társadalom tudni fog élni azzal a nagy lehetőséggel, amelyet a rendszerváltás adott. Azt kérem ezért mindannyiunktól, hogy türelemmel és kitartással álljanak helyt saját területükön.

Ehhez kívánok még egyszer minden szegedi polgárnak egészséget és sok sikert!

MIRÓL ÍRT A DM?

DÉLMAGYARORSZÁG

75 éve

A Délmagyarország hangversenyei a szegedi szegények javára

Az elmúlt télen, amikor be-köszöntött a szükség és a szegény soron a nincstelenség ütött tanyát és a nélkülözés réme fenyegetett, a Délmagyarország, a mi lapunk elhatározta, hogy hangverseny ciklust rendez a szegedi szegények javára. A szegedi közönség megérezte ennek a hangverseny ciklusnak a szükségességét, nemcsak a jótékony-ság céljából, hanem művészi te-

kintetből is. És lelkesedéssel pártfogolta az akciónkat (...). (...) Újra itt a tél és a hideg évszakkal együtt beköszöntött a nélkülözés, a nyomor, a szükség a szegények szomorú birodalmában (...). Láttára a kínos látványának, a szivfacsaró nyomornak, ismételt elhatározta a Délmagyarország, hogy újabb hangverseny ciklus rendezésével a nélkülözés enyhítésének szolgálatába áll. (...) (1918. jan. 2.)

DÉLMAGYARORSZÁG

50 éve

Az ujesztendő köszöntése a városházán

Dr. Tukats Sándor főispán meghatottan mondott köszönetet a tisztviselői kar szeretetért, majd a következőket mondotta: – Ma nem lehet különbséget tenni és és kategóriákat felállítani ember és ember között,

mert ma valamennyien a közös munka frontján dolgozunk és valamennyiünknek ebben a közös munkában kell részt vennünk. S ennek a közös munkának végső célja a magyarság fennmaradásának biztosítása. (1943. jan. 1.)

DÉL-MAGYARORSZÁG

25 éve

Volt-e Ady Endre a greifswaldi egyetem házi fogdájának lakója?

Európa egyik legősibb felsőoktatási intézménye az NDK-beli greifswaldi tudományegyetem. Az egykor luteránus egyházi vezetés alatt álló intézménynek annakidején saját házi fogdája volt. Ide zárták be néhány napra azokat a diákokat, akik megsértették az egyetem szigorú törvényeit.

Nemrégiben dr. Kolosváry Gábor, a József Attila Tudományegyetem professzora feleségével egy meghívás alapján ellátogatott Greifswaldba és ott

megtekintették az egykori egyetemi börtönt is. Dr. Kolosváryné alaposan áttanulmányozta a rengeteg feljegyzést, elolvasta a különböző – főleg magyar – nemzetiségű hallgatók neveit. Ekkor bukkant rá nagy meglepetésre az E. Ady feliratra.

Felmerül a kérdés – amelynek eldöntése az irodalomtörténészekre vár –, hogy valóban Ady Endre volt-e a greifswaldi egyetem fogdájának lakója?

Tóth Béla (1968. jan. 3.)

Boldog új esztendőt kívánunk

minden kedves
eddig és leendő
ügyfelünknek!

ELSZO

KÖZÉLETI NAPLÓ

HÉTFŐN
JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT az SZDSZ Földvár u. 3. szám alatti irodájában, 16-17 óráig. Tartja: dr. Pesti Gábor.

A SZOCIALISTA PART Irodájában (Tisza L. krt. 2-4. I. em. 123. sz.) dr. Bálint János ingyenes jogi tanácsadást tart 15-16 óra között.

A MUNKÁSPART Csap utca 62. szám alatti székházában ingyenes jogi tanácsadást tartanak 16-17 óráig.

JANKÓ ATTILA önkormányzati képviselő, a Vagyonkezelő és Vállalkozási Bizottság elnöke fogadóórát tart 16-17 óráig a városháza 1. emelet 112-es számú irodájában.

CSILLAG JÁNOS, a 8-as számú választókerület képviselője 17 órától lakossági fogadóórát tart a Csikós Általános Iskolában (Fő fasor 61.).

Köszönet a Dégáznak

Az ünnep előtti napon nyomdánk montírozó-helyiségében elromlott a fűtés. A Dégáz üzemigazgatója, Szabó László és osztályvezetője Bölöni Imre siettek segítségünkre. Konvektort adtak, be is szerelték a vállalat szakemberei. Ha nem sietnek, ha nem segítenek, akkor lapunk nem juthatott volna el Önökhöz. Köszönet érte!

Emlékérem 45-ös honvédeknek

A Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere – a Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség kezdeményezésére, az előző kormány több évtizedes mulasztását pótolván – 1992. július 28-án kiadott 15/1992. számú rendeletével, a német megszállók elleni harcra önként jelentkezett magyar katonák érdemeinek elismerésére Független, Demokratikus Magyarországi Emlékérmel alapított.

Az emlékérmet azoknak adományozza, akik az Ideiglenes Nemzeti Kormány toborzó felhívására önként jelentkeztek, majd 1945 május 9-éig felvették a Magyar Honvédség állományába, valamint a honvédség hadrendjén kívül szervezett náciellenes magyar katonai alakulatokba.

Az emlékérem posztumusz is adományozható a túlélő házasztársnak vagy leszármazottjának.

Első alkalommal 1992. december 20-án és 21-én adták át az emlékérmet.

Ezért újra várjuk jelent-

kezésüket: 1945-ös Honvédelmi Minisztérium szervezőinek, beosztottjainak; a honvéd kerületi kiegészítő parancsnokságok, bevonulási központok katonáinak. A jászberényi 1., a pécsi 4. a szegedi 5., a debreceni 6. és a miskolci 7. honvéd hadosztály; a debreceni 1. őrszázalj; az 1. vasút- és hídfőépítő zászlóalj; az 1. vasútbiztosító zászlóalj; a határportyázó századok, a folyami flottila, az

aknakutató alegységek, a kórházak, szertárak, intézetek állományában szolgáltaknak, valamint a magyar királyi honvédség 24. hadosztályának átvált és Hajmáskérre elvonult tisztjeinek és katonáinak. Továbbá: a hadrenden kívül alakult Budai Önképes Ezred, a Temesvári 1. önkéntes magyar hadosztály, az 1. magyar vasútépítő hadosztály, a 3. magyar vasútépítő dandár, az 1. magyar távbeszélő-építő zászlóalj egykori tisztjeinek, tiszthelyeteseinek és honvédeknek.

A leveleket és jelentkezéseket – lehetőleg 15 napon belül – az alábbi címre kérjük: Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség, 1054 Budapest, V. Zoltán u. 16. IV. em. 425.

Várjuk mindazokat, akik a háború éveiben önként vállalkoztak a nácizmus elleni harcra, és 1945 május 9-éig beléptek valamely náciellenes magyar katonai alakulatba és mindmáig hívek maradtak az egykor vállalt függetlenségi eszméhez, a demokratikus Magyarországhoz.

Teratológia – telefonon

Magzati ártalmak és a csodaszörny tudománya

Régóta tudott dolog, hogy a vitaminok nélkülözhetetlen kellékei egészségünknek. Kevesbé ismert az a szerep, amelyet az anyaméhben fejlődő magzat növekedésében játszanak. Igaz, az állapotos asszonyok – orvosi tanácsra vagy anélkül, szednek vitaminokat. Legtöbbször azonban nem tudják, mire valók. Aminthogy – sajnos – többféle gyógyszert is szednek anélkül, hogy ismernék azok pontos rendeltetését és hatását. Márpedig akad olyan, amely ártalmas a magzat egészségére. A Csalátervezési Tanácsadó öt évvel ezelőtt azért vezette be a teratológiai telefonátjékoztatást, hogy az ország egész területéről érdeklődhessenek a kismamák, fiatal apák, anyák.

– Mit jelent a teratológia? – kérdeztük Lőkös Mártát, akihez a hívások befutnak.

– A teratológia az a tudományág, amely a magzat fejlődése során keletkező különböző eredetű ártalmakat, a hatásukra létrejövő veleszületett rendellenességeket vizsgálja. Fial tudományág ez, egyelőre még nevének magyar megfelelője sem ismert. A teras csodaszörnyet, a logos tudományt jelent. E kettőből jön össze a teratológia.

– Kik telefonálnak, érdeklődnek a 2-521-900-as számon?

– Esősorban a leendő szülők, aggódó kismamák, nagyszülők. De persze orvosok, egészségügyi szakemberek is gyakran kérnek tanácsot a magzati ártalmakkal kapcsolatban. Naponta 40-50 hívás érkezik, s mi igyekszünk minden kérdésre megnyugtató, vagy legalább szakszerű választ adni. Ezen a telefonszámon adunk mostanában felvilágosítást az Esterin tablettával kapcsolatban felmerülő kérdésekre is.

– Melyek a leggyakoribb kérdések?

– A legtöbb érdeklődés a gyógyszerek hatásaira vonatkozik. De gyakoriak a kérdések a fer-

tőzésveszélyről, a sugárzásról, a káros szennedélyekről és a vegyszerekkel kapcsolatos problémákról is.

– Térjünk vissza még a gyógyszerekhez. Mi-lyen általános tanácsokat tud adni terhes asszonyoknak a gyógyszerek fogyasztásához?

– A gyógyszerek szedési utasításán általában szerepel, hogy a terhesség alatt ellenjavallt vagy megfontolandó. A terhes nő – amikor megtudja, hogy kisbabát vár – gyorsan átnézi a lakásban található összes gyógyszert, jó esetben tanácsot kér tőlünk. Szerencsére a kérdések legnagyobb részben alaptalan aggályokról tanúskodnak. Azt mondanom sem kell, hogy mi sem örülünk a túlzott gyógyszerfogyasztásnak. Másfelől tudni kell, hogy az anya kezeletlen betegsége szintén károsan hathat a magzatra. Természetesen gyógyszerrendelésről telefonon szó sem lehet.

– Úgy érzem, óriási felelősséget vállalnak magukra azzal, hogy telefonon át adnak tanácsokat terhes anyáknak egészségükkkel, magzatukkal kapcsolatban.

– Igen, ez óriási felelősség. A kérdésekre a hazai és a nemzetközi tapasztalatok alapján válaszolunk, s ha szükséges, konzultálunk más szakemberekkel is a válasz megadása előtt. És ha a legkisebb kockázat gyanúja is felmerül, akkor a telefonálót genetikai tanácsadóhoz, vagy a megfelelő szakorvoshoz irányítjuk. A vidéki érdeklődőknek pedig ilyen esetben megadjuk a lakásukhoz legközelebb eső genetikai tanácsadó címét, hogy ne kelljen a fővárosba utazniuk. Mindent megteszünk a tévhitek, a felesleges aggodalmak eloszlatása érdekében. Azt szeretnénk, ha minden terhes nő nyugodtan, szorongás nélkül tölthetné életének e csodálatos kilenc hónapját.

URBÁN ILONA